

ဖဲးရဲးဟံးဖိးဒီးကီၢ်ဖဲးဟံးဟံးတၢ်ကဟုကယၢ်လံာ်ဟံးဖျါတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်လၢ ပှၤစူးကါတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်

လံာ်ဟံးဖျါတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်

ပှၤစူးကါတၢ်ဖိလၢအိၣ်မူဟံးဟံးတၢ်အံးထွဲကွဲးထွဲတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ လၢပှၤတၢ်ဒီးန့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤအပူၤအိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်အံၤလီၤ. ပှၤဟ့ၣ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢအပိၣ်ထွဲထီၣ်အသးတဖၣ်အံၤန့ၣ်လီၤ.

* ပှၤဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤအခိပညိမ့ၢ်ဝဲ မဲးဒံၣ်ခဲအုၣ်ကီၤဟံးဟံးဆူချ့ခၢၣ်စးကရၢ (HHA)

* ပှၤစူးကါတၢ်ဖိအခိပညိမ့ၢ်ဝဲပှၤဆါ

- ၁ၣ် ပှၤဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤကဘၣ်ဟ့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်လၢလံာ်လံာ်လၢတၢ်ကတိၤယိယိဖိ ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်လဲၤဟးအိၣ်သကိးအဆိကတၢ်တဘျီ,ဒီးတချုးဖဲပှၤဟ့ၣ် တၢ်မၤစၢၤကျဲၤလီၤဟံးလီၤတၢ်ကဟုကယၢ်ဆူပှၤစူးကါတၢ်ဖိအိၣ်န့ၣ်လီၤ. လၢပှၤလၢတ နၢ်ပၢ်အကလံးကျိၣ်ဂ့ၢ်ဂ့ၢ်ဘၣ်တဖၣ်ဒီးပှၤလၢနီၢ်ခိက့ၢ်ဂီၤတဆူၣ်ချ့တဖၣ်အဂီၢ်လံာ်ဒုးသ့ၣ် ညါအံၤကဘၣ်မ့ၢ်တၢ်လၢအဝဲသ့ၣ်သ့ၣ်ညါနၢ်ပၢ်ညါန့ၣ်လီၤ.လံာ်အံၤကဘၣ်ဟံးဟံးဒီးတၢ်လၢပှၤကဘၣ်မၤ တဖၣ် ဖဲးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်လုၣ်သ့ၣ်ခါပတၢ်အီၤအခါလီၤ.
- ၂ၣ် ပှၤဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤကဘၣ်ဟ့ၣ် တၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ ဘၣ်ထွဲဒီးအပူၤအိၣ်မူအိၣ်ဒါ, ပှၤတၢ်အံၤအမံၤအသး, ပနံၣ်တၢ်ကၤအိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲၤ, လီၤတဲဖိနီၢ်ဂံၢ်တဖၣ်လၢကတူၢ် လိာ်တၢ်ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျဲၤ ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်သ့ၣ်တမံၤသးတမံၤတဖၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.
- ၃ၣ် ပှၤမၤစၢၤတၢ်ကဘၣ်တဲသ့ၣ်ညါပှၤစူးကါတၢ်ဖိလၢ အခွဲးအယၢ်ဒီးအမူအဒါသ့ၣ်တဖၣ်လီၤ. ကဘၣ်သ့ၣ်က့ၢ်လၢအနၢ်ပၢ်ဝဲ, ဒီးလၢကျဲၤလၢအကနၢ်ပၢ်ဝဲညါ, တဘၣ်လၢကတူၢ်လၢကတူၢ်, ဒီးတၢ်လိာ်ဘၣ်အလီၢ်မ့ၢ်အိၣ် ကဘၣ်သ့ၣ်ပှၤကျိးထံတၢ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်သ့ၣ်တဘၣ်လၢလၢလီၢ်လီၢ်တၢ်ဂၤန့ၣ်လီၤ.
- ၄ၣ် ဒီးန့ၢ်တၢ်အံးထွဲကွဲးထွဲဒီးတၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်လၢအကြးအဘၣ်ဒီးအလီၤပလိာ်သးဒီးခဲခါတၢ် အိၣ်သး.ဒ်ဆူၣ်ချ့တၢ်ကဟုကယၢ်.ကသံၣ်ကသီ,မ့တမ့ၢ်ကသံၣ်သရၣ်အတီၤပတီၢ်တဖၣ်လၢ တၢ်တူၢ်လိာ်ဟံးအိၣ်အသိး.ဒီးတၢ်ကဟုကယၢ်လၢပညိၣ်လီၤလီၤဆူပှၤကညိ,လၢကမၤသကိး တၢ်လၢတၢ်သ့ၣ်ပၢ်သးဟံးလၢတၢ်ဒုးအိၣ်ထီၣ်,တၢ်မၤဂ့ၢ်ထီၣ်,ဒီးတၢ်သမံၤသမိးက့ၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤဒီးတၢ်မၤစၢၤတဖၣ်.
- ၅ၣ် တၢ်တဲဒုးသ့ၣ်ညါအီၤတချုးဒီးန့ၢ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢကပၣ်ယုၣ်မၤသိးတၢ်, တၢ်ကဒုးသ့ၣ်ညါအီၤတၢ်.ဒီးကအၢၣ်လီၤဟ့ၣ်ခွဲး.မ့တမ့ၢ်ကဂ့ၢ်လိာ်တၢ်ကဟုကယၢ်လၢအဆိ ဒီးဖဲးတၢ်ကူၤစါယါဘျီကတီၢ်,ဘၣ်ထွဲဒီး-
 - တၢ်ယုထၢအဂၤတဖၣ်လၢပှၤဒီးန့ၢ်အီၤသ့ၣ်လၢဟံးဟံးတၢ်ကဟုကယၢ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်ဟဲကဲထီၣ် အသးသ့တဖၣ်ခိဖျါတၢ်ဂ့ၢ်လိာ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတဖၣ်အံၤ.
 - တၢ်မၤလၢမၤပဲၤထီၣ်တၢ်သမံၤသမိးကိးမံၤ.
 - တၢ်ကဟုကယၢ်လၢကဘၣ်တၢ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤ, ခိဖျါတၢ်အစၢၤတဖၣ်လၢဘၣ်တၢ်ဒီးန့ၢ်အီၤခိဖျါတၢ်သမံၤသမိး.
 - မၤပံးဒီးက့ၢ်ကဒါက့ၢ်တၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်ရဲၣ်လီၤကျဲၤလီၤ.
 - တၢ်သိၣ်တၢ်သီတဖၣ်လၢကကျဲၤလီၤဟံးလီၤတၢ်ကဟုကယၢ်.
 - တၢ်လဲၤဟးအိၣ်သကိးပှၤအံၤပဲၤဘျီ.
 - တၢ်ကဟုကယၢ်အစၢၤလၢတၢ်ပညိၣ်ဟံးအီၤတဖၣ်,ဟံးယုၣ်ဒီးဖိတၢ်လၢပှၤစူးကါတၢ်ဖိဒုးအိၣ် ထီၣ်တဖၣ်,ဒီးတၢ်ဘၣ်ယိၣ်ဘၣ်ဘီဒီးတၢ်ဘျုးတၢ်ဖိၣ်တဖၣ်လၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိဟံး.
 - တၢ်ဂ့ၢ်တမံၤဂ့ၢ်တမံၤဂ့ၢ်လၢကမၤဘၣ်ဒီးတၢ်ကူၤစါယါဘျီအတၢ်တုၤလီၤတီၤလီၤ.
 - တၢ်ကဟုကယၢ်အပူၤတၢ်လဲၤလိာ်သးတမံၤမံၤလၢကဘၣ်တၢ်ကျဲၤလီၤဟံးလီၤအီၤ

ဖွဲ့စည်းပုံအခြေခံဥပဒေကြမ်းကော်မရှင်ဟံဉ်ယီတိကဟုကယာ်လံာ်ဟံဉ်ဖျါတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်လၢ ပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်

- ဂ့ၢ်ဂီၤအူတၢ်ဂ့ၢ်တမံၤမံၤ, မ့တမ့ၢ်တၢ်ဆိတလဲၣ်ဒိၣ်ဒိၣ်မ့ၢ်မ့ၢ်လၢအဟဲၣ်ထီၣ်အသးလၢပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူ ကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်လိၣ်ဘၣ်တဖၣ်လၢ အတလၢကွံာ်အဲၤအံၤ ပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်, ဒီးကဲထီၣ်ဝဲဒၣ်တၢ်လၢပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်, မ့တမ့ၢ်
- ဖဲပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်, အစ့ၤကတၢ်အသိ(၁၀) တၢ်ကဒုးသ့ၣ်ညါဆိ တၢ်ပတုာ်ကွံာ်တၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်.

၂၂၂ တၢ်မၤသကိးတၢ်ပျဲးထီၣ်ဖဲတၢ်ဆိတလဲၣ်ကအိၣ်ထီၣ်တမံၤမံၤလၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်.

၂၂၃ ဟ့ၣ်ထီၣ်တၢ်သ့ၣ်တမံၤသးတမ့ၢ်အဂ့ၢ်အကျါတဖၣ် ဆူပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်, ဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဟ့ၣ်အီၤ,

ဒီးတၢ်တအိၣ်ဒီးတၢ်ဒိသ့ၣ်ဒိသ့ၣ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဟ့ၣ်ပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်,

မ့တမ့ၢ်ပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကအုၣ်သးလၢဖိလဲၣ်

ဒီးတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်, တအိၣ်ဒီးတၢ်မၤကၣ်, ဟံဉ်ယီတိကဟုကယာ်တၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်, လၢတၢ်ကဆိကတီၢ်ကွံာ်တၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်.

တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကဘၣ်ဒီးန့ၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ဟ့ၣ်ပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် MN ပုၤဒိၣ်တုာ်ခိၣ်ပုၤတၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်တၢ်ဟံဉ်ဖျါဝဲလီၤ (MAARC) .လၢအတၢ်ပညိၣ်န့ၢ်မ့ၢ်ဝဲလၢကတုာ်လိာ်တၢ်ကဒုးကဒုးဒီးတၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိးဟံဉ်ယီတိကဟုကယာ်အိၣ်ဆူၣ် အိၣ်ဆူၣ်ဂီၢ်အူလီၤတဲမိ, အတၢ်ဆဲးကျိးဆဲးကျိးတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိး, တၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် တၢ်သံကွံာ်သံဒီးလီၤကဝီၤပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်.

၂၄၂ ဘၣ်သ့ၣ်ညါကျဲလၢကဆဲးကျိးဆဲးကျိးပုၤလၢအဘၣ်ထွဲဒီးပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်. ပုၤ တဂၤလၢအမူဒါအိၣ်လၢကတၢ်ဆူၣ်ကျဲတၢ်ဂ့ၢ်ကီၤတဖၣ်ဒီးမၤပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် ယုထံၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိးဒီးကျိးစၢၤမၤဘၣ်လိာ်ဘၣ်စးတၢ်သ့ၣ်တမ့ၢ်သးတမ့ၢ်တဖၣ်လီၤ.

၂၅၂ သ့ၣ်ညါမံၤသ့ၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်ဆိးလီၤကျဲဒီးလိာ်တဲမိနီၢ်ဂံၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးကီၢ်ခဲၣ်, မ့တမ့ၢ်ထံကီၢ်ခဲၣ် စးတၢ်ကရၢကရီလၢကဆဲးကျိးဆဲးကျိးတၢ်လၢတၢ်ဂ့ၢ်အဂ့ၢ်အဂ့ၢ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် **ဆိၣ်ထွဲတဖၣ်အဂီၢ်ဒီး, မ့ၢ်သ့ၣ်ဘၣ်, တၢ်ကရၢကရီလၢကဆဲးကျိးဆဲးကျိးတၢ်လၢဘၣ်တၢ်ဆိၣ်ထွဲအီၤလၢဖဲဒဲးရဲၣ်ပဒိၣ်လၢ အအိၣ်ဖဲတၢ်လီၤလၢပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်.**

၂၆၂ ဆိမိၣ်ခံးမၤတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်အံၤလၢနီၢ်ကစၢ်သပုၤပုၤ, မ့တမ့ၢ်မၤပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် မ့ၢ်မူၢ်နီၢ် နီၢ်, မ့တမ့ၢ်လၢပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်, တဘၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်ဟ့ၣ်ဟ့ၣ်, ဒီးပုၤဖျိးဒီးတၢ်ကွံာ်ခဲၣ်, မ့တမ့ၢ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် **အာခီဖျိးကၢအတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢဟးတဲပုၤဂၤအတၢ်သ့ၣ်တမံၤသးတမ့ၢ်တဖၣ်ဆူပုၤမၤစၢၤတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် ကရၢကရီအဂၤတခါ.**

၂၇၂ ဘၣ်ဒုးသ့ၣ်ညါတၢ်အိၣ်ဒီးတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်လၢကဒီးန့ၢ်တၢ်ပိးတၢ်လီၤဒီးကျိၣ်တၢ်မၤစၢၤလၢပုၤလၢနီၢ်ခိက့ၢ် ဂီၤတဆူၣ်ချ့အဂီၢ်ဒီးကတုၤအိၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အံၤဒဲးလဲၣ်န့ၣ်လီၤ.

၂၈၂ ထီထီၣ်အိၣ်လဲးထြီၣ်န့ၢ်တၢ်ကွံာ်ထွဲပိးလီၤလၢပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်, မ့တမ့ၢ်လၢပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် ပုၤဆိးတၢ်အလီၤ ဒဲးကီၢ်ခဲၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အိၣ်ဝဲအသိး.

နကတီၢ်တၢ်ပိၣ်နတၢ်ဘၣ်ယိာ်ဘၣ်ဘိတဖၣ်လၢနပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်. တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်က မ့ၢ်ဝဲ, ပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်တၢ်လဲၣ်တၢ်လူၤပိာ်ထွဲမၤထွဲနတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်ဒီးတၢ်လိၣ်ဘၣ်အဂ့ၢ်အဂ့ၢ်တဖၣ်လီၤ. ဖဲပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်လုၣ်သ့ၣ်ခါပတၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်အိၣ်လၢတၢ်အံၤအပူၤတဖၣ်, အဝဲသ့ၣ်ကဘၣ်တၢ်စံၣ်ညိၣ်အိၣ်လိးအိးလဲးစ့ၣ်တၢ်ဟံးဂ့ၢ်ဝိတဖၣ်လီၤ.

ပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်တၢ်လၢအပိာ်ထွဲထီၣ်အခံတဖၣ်အံၤလီၤ-

- ဟ့ၣ်ဂံၢ်ဟ့ၣ်ဘါဒီးဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤတၢ်လူၤပိာ်ထွဲမၤထွဲတၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ်အံၤအဂ့ၢ်ကတၢ်တသ့ဖဲအသ့.
- ပုၤကိးဒဲးကိးဒဲးတၢ်ကရၢကရီလၢအတဲမၤမၤစၢၤဒီးဟ့ၣ်တၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် မံဒီးသဲးလၢပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်ဘၣ်ထွဲဒီးတၢ်ဒီးန့ၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ်တဖၣ် အမံၤအသ့ဒီးလိာ်တဲမိနီၢ်ဂံၢ်တဖၣ်န့ၣ်ဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤအီၤလီၤ.
- ဖဲဒဲးခဲၣ်, ဆူၣ်ချ့တၢ်ဆိၣ်ထွဲမၤစၢၤ, ဆူၣ်ချ့တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤအဂၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ်ကမ့ၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ် မ့ၢ်ကဟ့ၣ်တၢ်လၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်အဂ့ၢ်န့ၣ်ဒဲးသိးပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ်ပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် မ့တမ့ၢ်ပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ် တဲမိကဘၣ်ထဲးဂံၢ်ထဲးဘါမၤစၢၤဝဲဒၣ်လီၤ.

ဖဲၣ်ဒေရျ်ဟံၣ်ဖိၣ်ဒီးကီၢ်ဖဲၣ်ဟံၣ်ယိၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်လံၣ်ဟံၣ်ဖျါတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်လၢ ပုၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဝဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်

- ကဘၣ်ကျဲၤန့ၣ်တၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤအကြၢးအဘၣ်လၢပုၤလၢအိၣ်ဒီးတၢ်လီၢ်တၢ်လီၢ်ကၢလၢတၢ်နၢ် ဟူထံၣ်ကတိၤတၢ်တဖၣ်အဂီၢ်,မ့တမ့ၢ်ပုၤလၢတနၢ်ပၢ်ဆဲးကလံးကျိၣ်ဒီးကတိၤကျိၣ်အဂၢတဖၣ်အဂီၢ်.
- ဟ့ၣ်လီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤဒီးတၢ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါတဖၣ်ခဲလၢ်လၢတၢ်ကတိၤယိၣ်ဖိ,ဒီးလၢတၢ် ကတိၤလၢပုၤစူးကၢတၢ်ဖိ,မ့တမ့ၢ်ပုၤဟဲအိၣ်ဆိးတဖၣ်နၢ်ပၢ်အိၣ်သ့.

ပုၤဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤနီၣ်တဂၤတလိၣ်လၢကယုပုၤစူးကၢတၢ်ဖိ,မ့တမ့ၢ်ပုၤဟဲအိၣ်ဆိးတဖၣ်လၢကထုး ကွံၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လၢအဘၣ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအိၣ်လၢတၢ်နီၤဖးအံၤအပူၤနီၣ်တဘျီ,မ့တမ့ၢ်လၢမနုၤမးအယိ ဘၣ်. ကဟံၣ်ယုၣ်ဒီးတၢ်အိၣ်သးဘၣ်ထွဲဒီး တၢ်စးထီၣ်ဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်,မ့တမ့ၢ်တၢ် ကွဲးန့ၣ်လီၢ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤလၢလံၣ်ယံးယၢ်အိၣ်ဟံၣ်သးအပူၤ.

တၢ်ထုးထီၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်အခိပညီဒီးတၢ်လူၤပိၣ်ထွဲမၤထွဲအိၣ်

တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်အံၤဘၣ်တၢ်ထုးထီၣ်အိၣ်လၢပုၤစူးကၢတၢ်ဖိလၢအဟံးန့ၢ်ဟံၣ်ယိၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်ဖဲးစၢၤမၤစၢၤ အံၤအဘျုးအဖိၣ်အဂီၢ်လီၤ. ပုၤဟ့ၣ်ဟံၣ်ယိၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်ဖဲးစၢၤမၤစၢၤကိးဂၤဘၣ်လူပိၣ်ထွဲတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်အံၤလီၤ. ပဒိၣ်ခိၣ်မံးရူၣ်နၢ်ကမၤပုၤလူၤထွဲမၤထွဲတၢ်အံၤလီၤ. ပုၤဟ့ၣ်ဟံၣ်ယိၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်မၤစၢၤ တဘၣ်ယု.မ့တမ့ၢ်မၤပုၤစူးကၢတၢ်ဖိ, မ့ၢ်လၢအဒီးန့ၢ်တၢ်ဖဲးစၢၤမၤစၢၤတဖၣ်အယိ, ညိကွံၣ်အတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်နီၣ်တမံၤဘၣ်. တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်အတၢ်ဟံၣ်ဖျါအံၤလဲလိၣ်,မ့တမ့ၢ် မၤဆဲးလီၢ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်ဒီးတၢ်သဘျုးအဂၢတဖၣ်လၢကအိၣ်ဝဲဘၣ်ထွဲဒီးပုၤစူးကၢတၢ်ဖိလၢဟံးန့ၢ်ဟံၣ်ယိၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်, မ့တမ့ၢ်ပုၤဟ့ၣ်ဟံၣ်ယိၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ် တန့ၢ်ဘၣ်.

တၢ်အိၣ်ယၢၤတဖၣ်

နဆဲးကျိးဆဲးကျါနုၤပုၤဟ့ၣ်တၢ်ဖဲးစၢၤမၤစၢၤလၢအလဲးစ့ၣ်အိၣ်ခိၣ်လၢလၢအသိးန့ၣ်လီၤ-

လဲးစ့ၣ်အမံၤ- _____

လိတဲစိနီၣ်ဂံၢ်- _____

လိပရၢ- _____

အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲ- _____

ပုၤတဂၤလၢတၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ဝိကီခဲ(မ့တမ့ၢ်)တၢ်ကနူးကန့ၣ်တဖၣ်ဘၣ်တၢ်ဆုၤထီၣ်အိၣ်ဆုၤအိၣ်အမံၤဒီးအမူအဒါ- _____

တီၢ်ဖျါထီၣ်တၢ်မၤတရီတပါ,တၢ်တကန့ၣ်ယုၣ်ပုၤ(မ့တမ့ၢ်)တၢ်အိၣ်ကဘျုးကဘျုၣ်ပုၤသ့ၣ်ကုသးပုၤအစု-

မဲၣ်န့ၣ်စိထါပုၤဒိၣ်တုၣ်ခိၣ်ပုၤတၢ်မၤတရီတပါတၢ်ဟံၣ်ဖျါဝဲၤလီ(MAARC)

လိတဲစိ: ၁-၈၄၄-၈၈၀-၁၅၇၄

တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအဂၢတဖၣ်အဂီၢ်-

[Vulnerable adult protection and elder abuse \(https://mn.gov/dhs/adult-protection/\)](https://mn.gov/dhs/adult-protection/)

လၢတၢ်ကနူးကန့ၣ်ကိးမံၤဖဲး လၢတဘၣ်တၢ်ထံၣ်အိၣ်ဒီးတၢ်မၤတရီတပါ,တၢ်တကန့ၣ်ယုၣ်ပုၤ,မ့တမ့ၢ် တၢ်အိၣ်ကဘျုးကဘျုၣ်ပုၤသ့ၣ် ကုသးပုၤအစု. ဝံသးစူၤဆဲးကျိးဆဲးကျါဘၣ် ဝဲၤကျိၤလၢဆူၣ်ချ့ၣ်ဝိတၢ်ကနူးကန့ၣ် ဝဲ မဲၣ်န့ၣ်စိထါဆူၣ်ချ့ၣ်ဝဲၤကျိၤတက့ၢ်-

ဖဲၣ်ဒရၢၣ်ဟံၣ်ဖိၣ်ဒီးကီၢ်စဲၣ်ဟံၣ်ယီၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်လံၣ်ဟံၣ်ဖျါတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်လၢ
ပၤစူးကၢတၢ်ဖိအိၣ်မုအိၣ်ဝဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်

မံၣ်နံၣ်စိထီၣ်ဆူၣ်ချ့ဝဲၤကျိၤ

ဝဲၤကျိၤလၢဆူၣ်ချ့ဝဲၤတၢ်ကနူးကန့ၣ်

PO Box 64970

St. Paul, Minnesota 55164-0970

Phone: 651-201-4201 or 1-800-369-7994

Fax: 651-281-9796

health.ohfc-complaints@state.mn.us

[Office of Health Facility Complaints](#)

<https://www.health.state.mn.us/facilities/regulation/ohfc/index.html>

ကိၣ်စဲၣ်ဆဲးကလိ မဲၣ်ခဲၣ်ဟံၣ်ယီၣ်ဆူၣ်ချ့ကရၢခၢၣ်စး ဝဲၤဂီၢ်အူလိတဲမိ

လၢတၢ်ကနူးကန့ၣ်တဖၣ်ဒီးတၢ်သံကွၢ်သံဒီးဘၣ်ထွဲဒီးလီၢ်ကဝိၤ HHAs

တၢ်ဖဲးတၢ်ဖၤဆၢကတီၢ်တဖၣ်: M-F, 8:00 a.m. – 4:30 p.m.–ဟံၣ်တၢ်ကစီၣ်

သ့ဝဲ ၂၄/၇ မံၣ်နံၣ်စိထီၣ်ဆူၣ်ချ့ဝဲၤကျိၤ

ဝဲၤကျိၤလၢဆူၣ်ချ့ဝဲၤတၢ်ကနူးကန့ၣ်

လိတဲမိ: 651-201-4201 or 1-800-369-7994

ဖဲး(၆): 651-281-9796

health.ohfc-complaints@state.mn.us

[Office of Health Facility Complaints](#)

<https://www.health.state.mn.us/facilities/regulation/ohfc/index.html>

ဒ်သိးကယုထီၣ်တၢ်တဲၤစၢၤတၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်အဂီၢ်.ဝံသးစူၤဆဲးကျိးဆဲးကျၢဘၣ်

အိၣ်ဘဲးစဲၣ်ဝဲၤကျိၤလၢကတီၢ်ယံၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်.မ့တမ့ၢ် အိၣ်ဘဲးစဲၣ်ဝဲၤကျိၤလၢတၢ်ဆိ

ကမိၣ်ဆိကမးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်ကွၢ်ဂီၤတဆူၣ်ချ့

အိၣ်ဘဲးစဲၣ်ဝဲၤကျိၤလၢကတီၢ်ယံၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်

PO Box 64971

St. Paul, MN 55164-0971

1-800-657-3591 or 651-431-2555

MBA.OOLTC@state.mn.us

[Ombudsman for Long-Term Care \(http://www.mnaging.org/Advocate/OLTC.aspx\)](http://www.mnaging.org/Advocate/OLTC.aspx)

အိၣ်ဘဲးစဲၣ်ဝဲၤကျိၤလၢတၢ်ဆိကမိၣ်ဆိကမးတၢ်အိၣ်ဆူၣ်အိၣ်ချ့ဒီးတၢ်ဂုၤထီၣ်ပသီထီၣ်ကွၢ်ဂီၤတဆူၣ်ချ့

121 7th Place East

Metro Square Building

St. Paul, MN 55101-2117

1-800-657-3506 or 651-757-1800

Ombudsman.mhdd@state.mn.us

[Office of Ombudsman for Mental Health and Developmental Disabilities](#)

<https://mn.gov/omhdd/>

ဖဲၣ်ဒေရၢၣ်ဟံၣ်ဖိၣ်ဒီးကီၢ်စဲၣ်ဟံၣ်ယီၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်လံၣ်ဟံၣ်ဖျါတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်လၢ
ပုၤစူးကါတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်

ခၢၣ်သး-မံၣ်န့ၣ်စိထီၤဖိးဒီးသဲးစးတၢ်မၤစၢၤဆိၣ်ထွဲ/မံၣ်န့ၣ်စိထီၤကွၢ်ဂီၤတဆူၣ်ချ့သဲးစးဝဲၤကျိၤ
တၢ်ဒိသဒါဒီးတၢ်တဲၤကျိၤကျဲတဖၣ်

430 First Avenue North, Suite 300

Minneapolis, MN 55401-1780

1-800-292-4150

mndlc@mylegalaid.org

[Legal Aid \(http://mylegalaid.org/\)](http://mylegalaid.org/)

မံၣ်န့ၣ်စိထီၤဝဲၤကျိၤလၢပုၤကညီၣ်ဂီၢ်တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်
မဲးဒဲၣ်အူးတၢ်လီၤတၢ်ဝဲၤဒီးတၢ်မၤတရီၤတပါတၢ်ဟ့ၣ်ကျိၣ်စ့တၢ်ဂီၢ်တၢ်ဝဲၤတဖၣ်
တၢ်ကွၢ်ဟ့ၣ်ကွၢ်စူးတၢ်ဒီးတၢ်တီၢ်လီၤတၢ်ဝဲၤထံၣ်နီၤဖးတၢ်ရဲ
ၣ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်

PO Box 64982

St Paul, MN 55164-0982

1-800-657-3750 or 651-431-2650

DHS.SIRS@state.mn.us

လီၢ်ထီၤဘျးစဲကျိၤကျဲ
(သ့ၣ်ကုသးပုၤဒီးကွၢ်ဂီၤတဆူၣ်ချ့ဂီၢ်ဝဲၤမၤစၢၤဝဲၤကျိၤ/ခၢၣ်စးကရၢလၢသ့ၣ်
ကုသးပုၤဂီၢ်) မံၣ်န့ၣ်စိထီၤကမံးတၢ်မိၢ်ပုၤလၢသ့ၣ်ကုသးပုၤဂီၢ်

Minnesota Board on Aging

PO Box 64976

St. Paul, MN 55155

1-800-333-2433

senior.linkage@state.mn.us

[Senior LinkAge Line \(www.SeniorLinkageLine.com\)](http://www.SeniorLinkageLine.com)

တၢ်အိၣ်မူတဒီးသန့ၢ်သးလၢပုၤဂၤတၢ်လီၢ်တၢ်ကျဲၤတဖၣ်

[Department of Employment and Economic Development - Living Independently](https://mn.gov/deed/job-seekers/disabilities/independent/)

[\(https://mn.gov/deed/job-seekers/disabilities/independent/\)](https://mn.gov/deed/job-seekers/disabilities/independent/)

မံၤသၣ်,တၢ်အိၣ်ဆိးလီၢ်ကျဲၤဒီးလီၤတဲၤစိနီၢ်ဂံၢ်တဖၣ်အဂီၢ် ကွၢ်ပုၤယဲၤဘျးစဲတက့ၢ်.

မဲးဒဲၣ်ခဲပုၤဘၣ်ဘျးဘၣ်ဖိၣ်ဒီးဟံၣ်ယီၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်အကၢ်အစိတၢ်ဂ့ၤထီၣ်အါထီၣ်တၢ်ကရၢကရီ

Livanta LLC - BFCC-QIO တၢ်ရဲၣ်တၢ်ကျဲၤ

10820 Guilford Road, Suite 202

Annapolis Junction, MD 20701-1105

1-888-524-9900, TTY 1-888-985-8775

STRATIS HEALTH

(တၢ်ကရၢကရီမၤဂ့ၤထီၣ်တၢ်အကၢ်အစိ)

2901 Metro Drive, Suite 400

Bloomington, MN 55425-1525

လီၤတဲၤစိ- ၉၅၂-၈၅၄-၃၃၀၆

ဆဲးကလီ- ၁-၈၇၇- STRATIS (၇၈၇-၂၈၄၇)

ဖဲး(စ်)- ၉၅၂-၈၅၃-၈၅၀၅

info@stratishealth.org

ဖဲၣ်ဒေရျာ်ဟံၣ်ဖိၣ်ဒီးကီၢ်စဲၣ်ဟံၣ်ဃီတၢ်ကဟုကယၢ်လံာ်ဟံၣ်ဖျါတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်လၢ
ပုၤစူးကါတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤလၢဘၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်အဂီၢ်

လၢတၢ်ဂ့ၢ်အကလုာ်ကလုာ်အဂီၢ်,ဝံသးစူးဆဲးကျိး-

မံၣ်နံၣ်စိထီဆူၣ်ချ့ၤဝဲၤကျိၤ

ဆူၣ်ချ့ၤတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢဝဲၤဒု

85 E. 7th Place

PO Box 64970

St. Paul, MN 55164-0970

651-201-4101

health.fpc-web@health.state.mn.us

[Minnesota Department of Health \(www.health.state.mn.us\)](http://www.health.state.mn.us)

ကဘၣ်တၢ်စူးကါအိၣ်လၢမဲၣ်ခဲအုၣ်ကီၤပုၤဟ့ၣ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်လၢမံၣ်နံၣ်စိထီတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢ, ကရူၢ်၁၄၄A.၄၄,တၢ်နီၤဖးဒု(၁)န့ၣ်လီၤ.
ဘၣ်ဆၣ်,လံာ်ဖဲၤဖျါအသုတဖၣ်လၢအဟံၣ်ဖျါပုၤစူးကါတၢ်အခွဲးအယၢ်လၢအအိၣ်လၢဖဲၣ်ဒေရျာ်သဲးတၢ်ဘျၢ၄၂CFR ၄၈၄.၅၀န့ၣ်တ
ဟံၣ်ဘၣ်. တၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်တဖၣ်အံၤဘၣ်ထွဲဒီးပုၤစူးကါတၢ်ဖိဒီးန့ၣ်ဟံၣ်ဃီတၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်မၤစၢၤလၢမဲၣ်ခဲအုၣ်ကီၤခၢၣ်စး
တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အအိၣ်လီၤ. တၢ်ကရၢကရိတဖၣ်အံၤမ့ၢ်စ့ၢ်ကီၤပုၤဟ့ၣ်ဟံၣ်ဃီတၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်လၢအအိၣ်ဒီးတၢ်
အုၣ်ကီၤန့ၣ်လီၤ. ပုၤတဖၣ်အံၤဟ့ၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်မၤစၢၤလၢပုၤစူးကါတၢ်ဖိအိၣ်မူအိၣ်ဂဲၤတဖၣ်အဂီၢ်ဒ်တၢ်ဟံၣ်ဖျါအိၣ်လၢ **144G**
အသိးန့ၣ်လီၤ.

ပုၤဟ့ၣ်ဟံၣ်ဃီတၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်မၤစၢၤတဖၣ်ကဘၣ်ဟ့ၣ်ပုၤစူးကါတၢ်ဖိ,မ့တမ့ၢ်ပုၤစူး
ကါတၢ်ဖိအခၢၣ်စးတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်အလံာ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါ တချုးလၢတၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်
ဖဲးတၢ်မၤတဖၣ်ဘၣ်တၢ်စးထီၣ်ဟ့ၣ်ပုၤစူးကါတၢ်ဖိန့ၣ်လီၤ. ပုၤဟ့ၣ်တၢ်ကဟုကယၢ်တၢ်မၤ
စၢၤတဖၣ်ကဘၣ်မၤဝဲအဂ့ၢ်ကတၢ်တသ့ဖဲအသ့ဒ်သိးပုၤစူးကါတၢ်ဖိ,မ့တမ့ၢ်ပုၤစူးကါတၢ်ဖိ
အခၢၣ်စးတဖၣ်ကနၢ်ပၢ်ဝဲတၢ်ခွဲးတၢ်ယၢ်လံာ်ဘိးဘၣ်သ့ၣ်ညါအံၤ ဂ့ၤဂ့ၤဘၣ်ဘၣ်အဂီၢ်န့ၣ်လီၤ.

မံၣ်နံၣ်စိထီဆူၣ်ချ့ၤဝဲၤကျိၤ

ဆူၣ်ချ့ၤတၢ်သိၣ်တၢ်ဘျၢဝဲၤဒု

P.O. Box 64900

St. Paul, Minnesota 55164-0900

651-201-4101

health.fpc-licensing@state.mn.us

ဘၣ်တၢ်ကွၢ်ကဒါက့ၤ လါနီၣ်ဝုဘၢၣ် ၂၀၁၉

ဒ်သိးကဒီးန့ၣ်တၢ်ဂ့ၢ်တၢ်ကျိၤအံၤလၢလံာ်အိၣ်အဂီၢ်တမ့ၢ်,ဆဲးကျိး- ၆၅၁-၂၀၁-၄၁၀၁တက့ၢ်.